

РЕКОМЕНДАЦІЇ
Міжвідомчої робочої групи зі спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики в Україні за результатами спільного семінару з Європейською економічною комісією ООН з оцінки готовності України застосувати Угоду СОТ зі спрощення процедур торгівлі

(Київ, 28 квітня 2015 року)

Міжвідомча робоча група зі спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики в Україні (далі - МРГ), спільно з Європейською економічною комісією ООН (ЄЕК ООН), продовжуючи свою діяльність щодо створення Національного органу зі спрощення торгівлі відповідно до Рекомендації ЄЕК ООН № 4;

продовжуючи роботу над створенням Національного стратегічного плану зі спрощення процедур торгівлі та логістики в Україні,

розглянула результати дослідження стану готовності України до імплементації Угоди СОТ зі спрощення процедур торгівлі (Балі, 2013 рік), проведеного під керівництвом і за методологією ЄЕК ООН та ЮНКТАД, під егідою МРГ, незалежними експертами, за технічної підтримки Українського національного комітету Міжнародної Торгової Палати (ICC Ukraine), який виконує функції Секретаріату МРГ.

I. Обговорення результатів дослідження показало наступне:

Готовність України до імплементації всього обсягу Угоди не підтверджується. Лише за деякими заходам, що містяться в Угоді (такими, як пункт 6.2 статті 6, стаття 9, пункти 10.5, 10.6, 10.9 статті 10), можливо констатувати таку готовність. За окремими заходами (таким, як пункти 1.1, 1.2 статті 1, пункти 7.1, 7.7, 7.9 статті 7), які визначені у зробленій 1 серпня 2014 року нотифікації Секретаріату СОТ від України як «А» (заходи, які мають бути впроваджені до набрання чинності Угодою СОТ), результати дослідження не показали однозначного підтвердження стану готовності.

Однак, представлений звіт, після його доопрацювання, може стати корисним джерелом для Уряду України, як у питаннях аналізу поточного стану справ, вдосконалення його діяльності у сферах зовнішньої та внутрішньої політики, так і в питаннях процедури нотифікації Секретаріату СОТ про рівень готовності країни застосувати заходи, передбачені в Угоді СОТ зі спрощення процедур торгівлі.

У державних органів, які регулюють здійснення міжнародної торгівлі в Україні, немає чіткого розуміння значення спрощення процедур торгівлі та бачення своєї ролі у цій діяльності. Також в Україні немає органу, який чітко усвідомлює свою координуючу роль у спрощенні процедур торгівлі.

У цьому зв'язку особливої важливості набуває проведена МРГ робота з формування в Україні Національного органу зі спрощення торгівлі, основною метою якого стане створення і реалізація Національного стратегічного плану і програм зі спрощення процедур торгівлі та логістики в Україні.

II. Хід і зміст проведених обговорень дозволили прийти до наступних висновків.

Дуже важливо усвідомлювати, що приведення процедур і практики міжнародної торгівлі в Україні у відповідність до положень Угоди СОТ підвищить привабливість України для міжнародних інвесторів. Результатом буде залучення нових технологій, сприяння модернізації та економічному розвитку. Відсутність спрощення матиме негативні наслідки для іміджу й економіки країни.

Для забезпечення доступності й сталого використання результатів дослідження та звіту була успішно використана платформа МРГ, як центру збору та поширення інформації про спрощення процедур торгівлі та логістики в Україні. Доцільно, щоб доопрацювання звіту та подальший моніторинг виконання його рекомендацій також здійснювалися під егідою МРГ.

У середовищі державних органів слід активізувати зусилля для оцінки реального рівня готовності України до здійснення заходів, зазначених в Угоді СОТ, а також для виявлення наявних перешкод, визначення потреб і пріоритетів країни.

Пріоритетом для України сьогодні повинні стати ті заходи, які визначені в нотифікації Секретаріату СОТ від України як «А», але за якими результати опитування респондентів не показали однозначного підтвердження стану готовності (заходи, що містяться в пунктах 1.1, 1.2 статті 1, пунктах 7.1, 7.7, 7.9 статті 7 Угоди).

Всім регулюючим органам доцільно зробити свій внесок у доопрацювання й подальший моніторинг розглянутого звіту. Їм доцільно допомогти у класифікації готовності до впровадження заходів Угоди СОТ, визначених як «В» (заходи, які країна зможе застосувати сама, але їй буде потрібно більше часу) та як «С» (заходи, за якими буде потрібно більше часу і додаткові зовнішні ресурси); і передбачити плани з упровадження цих заходів, у тому числі із зазначенням часових рамок і бюджетів для передбачених робіт з їх упровадження.

III. Ділове співтовариство України, яке виявляє глибоку заінтересованість у реальному застосуванні заходів зі спрощення процедур торгівлі, активно підтримало проведення дослідження та підготовку відповідного звіту.

Для реалізації загальних напрямів, визначених у ході проведеного під егідою ЄЕК ООН дослідження, враховуючи думки учасників семінару, МРГ рекомендує:

- Державним органам, які регулюють міжнародну торгівлю в Україні, взяти до відома інформацію про рівень готовності України до впровадження заходів Угоди СОТ.
- Міністерству економічного розвитку і торгівлі взяти на себе провідну роль, взаємодіючи з МРГ, зокрема, у проведенні аналізу та вдосконалення законодавства, з метою приведення його у відповідність до вимог за всіма заходами, включеними до Угоди СОТ зі спрощення процедур торгівлі.
- Звернути увагу законодавців на прискорення процедури ратифікації Угоди СОТ зі спрощення процедур торгівлі.
- ЄЕК ООН продовжити роботу з міжнародними та національними експертами з доопрацювання розглянутого звіту на основі подальшого аналізу висловлених пропозицій та зауважень. Доцільно провести більш глибоке опитування державного і приватного секторів як середовища ділової активності, найбільш заінтересованого в упровадженні заходів зі спрощення процедур торгівлі.
- Ініціювати розробку механізму подальшого періодичного моніторингу стану справ з упровадження заходів Угоди СОТ, відображеного у розглянутому звіті.
- Звернути увагу на необхідність визначити координуючий центр державного апарату у роботі із завершення дослідження та підготовки відповідної нотифікації СОТ.
- Використати результати дослідження з метою вдосконалення діяльності зі спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики в Україні, під час підготовки нотифікації згідно з процедурами СОТ, а також під час розробки Національного стратегічного плану і програм зі спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики в Україні.
- Доручити розробку Національного стратегічного плану і програм зі спрощення процедур торгівлі та логістики учасникам МРГ, у співпраці з діловим співтовариством, а також з державними органами, що регулюють міжнародну торгівлю, які будуть відповідальні за реалізацію цього плану і програм.
- Міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади ув'язати рекомендовані заходи зі спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики із заходами щодо дерегуляції, які здійснюються в Україні.

- Керівникам задіяних міністерств та центральних органів виконавчої влади призначити осіб, відповідальних за здійснення кожного із заходів Угоди СОТ, які перебувають у сфері компетенції даного відомства.
- Доручити компетентним органам України організувати проведення перевірок у морських портах для припинення необґрунтованих затримок у виконанні вимог постанови Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451, наказу Міністерства інфраструктури України від 05.06.2013 № 348 та інших нормативно-правових актів, які стосуються електронного документообігу та впровадження уніфікованої Інформаційної системи портового співтовариства відповідно до Рекомендацій ЄЕК ООН № № 33, 34 і 35.
- Внести зміни до § 40 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою від 18.07.2007 № 950, з метою скасування вимоги про перепогодження раніше узгоджених та поданих на затвердження проектів актів Кабінету Міністрів України у разі зміни керівника відомства, яке їх підготувало або погодило.
- Звернути увагу Уряду України на невиконання вимоги пункту 10 Розділу XXI Митного кодексу України, яка стосується розробки проекту закону про порядок відшкодування шкоди, завданої неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю посадових осіб, хоча такий закон належить до базових для забезпечення прозорості й об'єктивності процедур міжнародної торгівлі в Україні.
- Керівникам міністерств та інших органів центральної виконавчої влади взяти участь у спеціалізованому П'ятому міжнародному семінарі зі спрощення процедур торгівлі «Від локального рішення до національної стратегії», організованому ЄЕК ООН у співпраці з Урядом України, який відбудеться 2 червня 2015 року в Одесі, Україна.
- Встановити чітку державну позицію стосовно правового статусу електронного документу та електронного цифрового підпису у міжнародній торгівлі.
- Висловити подяку українським та міжнародним експертам, учасникам семінару і представникам партнерських організацій за проведenu роботу та надану підтримку.
- Висловити особливу подяку пану Крістіану Фріїсу Баку, Заступнику Генерального Секретаря ООН і Виконавчому Секретарю ЄЕК ООН, за особисту участь у засіданні МРГ та семінарі, а також за виявлену підтримку програм зі спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики в Україні.